

بررسی مقایسه‌ای میزان مواد به جا مانده بر دیواره‌های کانال در طی درمان مجدد ریشه با استفاده از تکنیک‌های آماده‌سازی دستی و چرخشی

دکتر جمیله قدوسی* - دکتر پری قاضیانی* - دکتر شهرزاد نظری**

*- دانشیار گروه آموزشی اندودنتیکس دانشکده و مرکز تحقیقات دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

** - استادیار گروه آموزشی اندودنتیکس دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان.

چکیده

زمینه و هدف: باقیماندن مواد پرکننده قبلی بر روی دیواره کانال‌ها می‌تواند یکی از علل شکست درمان مجدد ریشه باشد. هدف این مطالعه تعیین و محاسبه مقدار ماده پرکننده باقی مانده روی سطح کانال ریشه بعد از کاربرد دو تکنیک دستی و چرخشی (با، یا بدون کلروفورم) جهت خارج کردن مواد پرکننده ریشه می‌باشد.

روش بررسی: در این مطالعه آزمایشگاهی کانال‌های ریشه نود دندان تک‌ریشه‌ای خارج شده انسان با استفاده از تکنیک *Passive step-back* در سه طول کارکرد مناسب، رد شده و کوتاه پر شده آماده‌سازی شدند و با ترکیبی از روشهای تراکم طرفی سرد و عمودی گرم پر گردیدند. آماده‌سازی مجدد با وسایل مورد آزمایش در سه گروه A (فایل‌های دستی استیل *K-type* و کلروفورم)، B (فایل‌های چرخشی *Ni-Ti* و کلروفورم) و C (فایل‌های چرخشی *Ni-Ti* بدون کلروفورم) انجام شد.

ریشه‌ها در جهت طولی به دو نیم تقسیم شدند و مقدار ماده پرکننده باقی مانده روی سطح کانال‌های ریشه در یک سوم سرویکالی، میانی و اپیکالی با استفاده از استریومیکروسکوپ بررسی و اندازه‌گیری شد و با استفاده از آزمون آماری ANOVA اطلاعات به دست آمده آنالیز گردید.

یافته‌ها: در هر سه گروه در دو سوم کرونالی ریشه میزان ماده پرکننده باقی مانده بیشتری نسبت به یک سوم اپیکالی مشاهده شد ولی این اختلاف از نظر آماری معنی‌دار نبود ($P > 0/05$). اثر طول پرکردگی ریشه (مناسب، رد شده و کوتاه پر شده) روی نسبت ماده پرکننده باقی مانده از لحاظ آماری معنی‌دار نبود ($P > 0/05$). میزان ماده پرکننده باقیمانده در قسمت میانی و اپیکال گروه C (چرخشی بدون کلروفورم) از بقیه گروهها به طور معنی‌داری کمتر بود ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری: هیچ کدام از وسایل در حذف کامل مواد پرکننده ریشه از دیواره‌ها مؤثر نبودند. اما تکنیک‌های چرخشی بدون کلروفورم دیواره‌های تمیزتری را باقی می‌گذارند.

کلید واژه‌ها: تکنیک‌های آماده‌سازی - چرخشی - دستی - درمان مجدد - مواد باقیمانده - کلروفورم

پذیرش مقاله: ۱۳۸۵/۸/۷

اصلاح نهایی: ۱۳۸۵/۵/۲۸

وصول مقاله: ۱۳۸۴/۱۱/۱۸

نویسنده مسئول: گروه آموزشی اندودنتیکس دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد e-mail: Jamileh_ghodusi@yahoo.com

مقدمه

کامل ماده پرکننده کانال ریشه، آماده‌سازی مجدد کانال و پرکردن نهایی آن می‌باشد. (۲)

گرچه مواد مختلفی جهت پرکردن کانال ریشه پیشنهاد شده است ولی گوتا پرکا و سیلر متداولترین مواد مورد استفاده می‌باشد.

در طی سالیان متمادی در مطالعات مختلف دامنه وسیعی از میزان موفقیت درمان ریشه بیان شده است، ولی میزان موفقیت درمان مجدد به طور غیرقابل قبول پایین بوده است. (۱) هدف اصلی درمان مجدد دسترسی دوباره به اپیکال فورامن به وسیله خارج کردن